

KONSEKVENSER FOR KULTURSEKTOREN AV KORONAPANDEMIEN

INNSPILL

Til: Kulturdepartementet

Dato: 03.12.2021

Vi takker for anledningen til å komme med innspill vedrørende konsekvenser av COVID-19 for kultursektoren i forbindelse med regjeringens kommende, nye strategi for håndtering av pandemien, den siste tidens høye smittetall og mulige, nye myndighetspålagte råd og tiltak.

Innspillet er en utdyping av det muntlige innspillet vi fremførte på departementets status- og innspillsmøte med kultursektoren 3. desember d.å.

TRYGGE ARENAER MED GOD KONTROLL

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) er glad for at publikum ved utgangen av 2021 kan ta del i et bredt kunst- og kulturtilbud og at både sentrale og lokale myndigheter har signalisert at det er viktig å kombinere god smittekontroll med et åpent sivilsamfunn – som blant annet legger til rette for kunstneriske ytringer og levende kunstmøter.

Vi vil understreke de profesjonelle musikk- og scenekunstinstitusjonenes bemerkelsesverdige gode arbeid med smittevern under hele pandemien. Etter nærmere to år med pandemi har institusjonene bevist at de er trygge fellesarenaer, uten påvist smittespredning blant publikum, og nå også med solid erfaring på området. Lokale smittevernmyndigheter har gjentatte ganger konkludert med at dette skyldes gode rutiner og god kontroll over smitte- og publikumsituasjonen. Parallelt vet at de strenge restriksjonene som kulturaktørene lenge led under hadde moderat effekt på den generelle smittesituasjonen i samfunnet, slik også Holdenutvalget påpekte.

Forestillinger og konserter finner i tillegg som hovedregel sted på kveldstid med god kapasitet i kollektivtrafikken når det er lett å holde avstand til medpassasjerer. Vi vet også fra flere internasjonale studier at store konsert- og scenekunstarenaer, med store arealer, gode ventilasjonssystemer og profesjonelle smittevernrutiner er blant de tryggeste fellesarenaene å oppholde seg i.

DIFFERENSIERTE, MÅLRETTEDE TILTAK

Vi ber derfor myndighetene om ikke å ukritisk gripe til antallsrestriksjoner og nedstenging av kulturlivet, med henvisning til å få ned mobiliteten i samfunnet. Vi må kunne forvente mer målrettede og forholdsmessige tiltak denne gangen.

Det innebærer også at vi mener at vaksinepass må være et verktøy som benyttes før man går til eventuelle restriksjoner, det være seg avstands- eller antallsbegrensninger.

Vi understreker også at det i en situasjon med et eventuell sterkere smittetrykk må gjøres grundige og lokalt tilpassede vurderinger som legger til rette for differensierte, fleksible og treffsikre tiltak – snarere enn brede og generelle tiltak.

Bare på denne måten kan man sikre forholdsmessighet mellom smittesituasjon og eventuelle tiltak, slik smittevernloven foreskriver, likeverdig behandling av sammenlignbare virksomheter, og et godt og bredspektret kulturtilbud til publikum over hele landet.

ØKONOMISKE LANGTIDSKONSEKVENSER

De siste dagers pressekonferanser og nyhetsdekning har direkte effekt på publikum. Mange av NTOs medlemsvirksomheter melder allerede om trått billettsalg, og endog halvert salg de siste par ukene. Det er lite sannsynlig at denne trenden snur med det første. Publikumsoppslutning, billettsalg og planleggingshorisont er med andre ord fortsatt sterkt preget av konsekvensene av både tidligere restriksjoner og den generelle, aktuelle stemningen rundt pandemisituasjonen i samfunnet, og det er knyttet stor usikkerhet til når en normaltilstand kan gjenopprettes i kulturlivet.

Dette er svært krevende for langtidsplanleggende institusjoner. Når institusjonene først er i produksjons- og forestillingsmodus, følger imidlertid også kostnadspådragene med, og håpet om normale publikumsinntekter for 2022 svinner dag for dag.

Egeninntektssiden vil således være usikker i uoverskuelig tid fremover, også uavhengig av myndighetens smittevernbegrensende tiltak og anbefalinger, slik [NTO allerede har spilt inn til Statsbudsjettet for 2022](#).

I tillegg er våre medlemmer for 2022 allerede i utgangspunktet underkompensert for forventet pris- og lønnsvekst. Det er også viktig å merke seg at institusjonsøkonomien preger og påvirker hele feltet, all den tid musikk- og scenekunstinstitusjonene er viktige arbeidsgivere, som også i fortsettelsen ønsker å være trygge arbeidsgivere.

Etter NTOs syn ligger løsningen i rammetilskuddet og i økonomiske garantier som setter institusjonene i stand til å gjenoppta og opprettholde virksomheten med samme styrke, produksjonskapasitet og kvalitetsnivå som før.

Vi forventer at kulturministeren forsikrer oss om at institusjonene kan drive som planlagt, og at de vil få nødvendig støtte til det. Regjeringen må sikre musikk- og scenekunstinstitusjonene forutsigbare og trygge rammevilkår som tar høyde for både korttids- og langtidskonsekvensene av pandemien. Alternativene er kraftige kutt i tilbudet, noe som igjen særlig vil ramme de på kortere engasjement; frilansere og underleverandører.

Vi understreker samtidig behovet for presis kommunikasjon fra myndighetene som ikke skaper unødig forvirring verken for publikum eller aktørene selv.

Vennlig hilsen

Norsk teater- og orkesterforening

Morten Gjeltten

Direktør

NTOS MEDLEMMER

Norsk teater- og orkesterforening (NTO) har 50 medlemsvirksomheter innenfor musikk og scenekunst. Disse omfatter alle landets større offentlig støttede institusjoner innenfor områdene teater, dans, opera og musikk.

Medlemmene har karakter av å være faste/varige, profesjonelle institusjoner med skiftende kunstnerisk ledelse og et ordnet arbeidsgiveransvar.

NTOs medlemmer er i det øvrige organisert ulikt med forskjellige driftsformer og arbeidsmåter, og med ulik vektning av egenproduksjon, samproduksjon og programmering av gjestespill. Hver enkelt institusjon ivaretar, innenfor sin egendefinerte kunstneriske profil, et bredt spekter av individuelle kunstnerskap og prosjekter som samlet representerer et mangfold av estetiske uttrykk.

MEDLEMSOVERSIKT

Scenekunstvirksomheter

[Bergen Nasjonale Opera](#)
[BIT Teatergarasjen](#)
[Black Box teater](#)
[Brageteatret](#)
[Bærum kulturhus](#)
[Carte Blanche](#)
[Dansens Hus](#)
[DansiT – Dansekunst i Trondheim og Midt-Norge](#)
[Den Nationale Scene](#)
[Det Norske Teatret](#)
[Det samiske nasjonalteatret Beaivváš](#)
[Det Vestnorske Teateret](#)
[Dramatikkens hus](#)
[Haugesund Teater](#)
[Hålogaland Teater](#)
[Kloden](#)
[Nationaltheatret](#)
[Nordland Teater](#)
[Norsk scenekunstbruk](#)
[Opera Østfold](#)
[Oslo Nye Teater](#)
[Peer Gynt](#)
[Riksteatret](#)
[Rogaland Teater](#)
[Rosendal Internasjonale Teater](#)
[Skuespiller- og danseralliansen](#)
[Teater Ibsen](#)
[Teater Innlandet](#)
[Teater Manu](#)
[Teater Vestland](#)
[Teatret Vårt](#)
[Trøndelag Teater](#)

[Turnéteatret i Trøndelag](#)

[Unge Viken Teater](#)

[Vega Scene](#)

[Østfold Internasjonale Teater](#)

[Årjelhsaemien Teatere](#)

Musikkvirksomheter

[BIT20 Ensemble](#)
[Det Norske Blåseensemble](#)
[Det Norske Kammerorkester](#)
[Det Norske Solistkor](#)
[Edvard Grieg Kor](#)
[Musikkselskapet Harmonien](#)
[Oslo Quartet Series](#)
[Riksscenen](#)
[Stavanger Symfoniorkester](#)

Musikk og scenekunst

[Arktisk Filharmoni](#)
[Den Norske Opera & Ballett](#)
[Kilden teater og konserthus](#)
[Trondheim Symfoniorkester & Opera](#)